

Öppet brev till infrastrukturminister Tomas Eneroth:

Norge vill utreda Oslo-Stockholm – hur svarar Sverige?

Det var mycket välkommet att den norska infrastrukturministern, Knut Arild Hareide, nyligen meddelade att Norge vill påbörja ett arbete för att förbättra järnvägsförbindelsen mellan våra två huvudstäder. En järnväg mellan våra huvudstäder skulle ge "en vinn-vinn situation" för både Sverige och Norge som den norska ministern uttryckte det. Och det skulle betyda oerhört mycket för den regionala utvecklingskraften för oss i Stockholm, Mälardalen och Värmland. Kravet var dock att Sverige också skulle sätta sig på tåget och att arbetet ska ske gemensamt. Hittills har den svenska regeringen med infrastrukturminister Tomas Eneroth varit för otydliga i sina svar på det norska initiativet. Det oroar oss.

Vi kräver inte att varken den norska eller den svenska regeringen ska lova någon ny järnväg. Men vi kräver att den svenska regeringen visar intresse och engagemang. Att man ser möjligheten och betydelsen. Och vi kräver att man är beredd att gemensamt med Norge, seriöst utreda både kostnader och alternativ finansiering av en järnväg tillsammans mellan länderna. Sverige måste kunna ta hand om befintlig infrastruktur samtidigt som nya möjligheter utreds.

Det första svenska steget i planeringen för en bättre järnväg mellan huvudstäderna genomfördes av Trafikverket under den förra planperioden och färdigställdes i november 2017. Trafikverket slog då fast ett mål om förbättringar av befintlig infrastruktur och på sikt två nya länkar som skulle möjliggöra en resa med tåg på max tre timmar mellan Stockholm och Oslo.

I praktiken skulle det innebära en både billigare och snabbare tågresor än dagens flyg, om man räknar in transferresorna till och från flygplatserna. Trafikverket har under 2020 börjat presentera förslag på hur bristerna på både Värmlandsbanan och Mälärbanan skulle kunna rättas till. Det är i grunden mycket bra förslag på åtgärder som arbetats fram, men för att uppnå konkurrenskraftiga restider och kraftiga samhälls- och klimatnyttor krävs två nya länkar. Något som ännu inte är utrett.

Bolaget Oslo-Sthlm 2.55, som ägs av större kommuner och regioner i stråket, har tagit fram en rad studier och rapporter som skulle kunna utgöra underlag för en utredning om hur de nya länkarna kan finansieras och förverkligas snabbare. Bland rapporterna finns flera intressanta indikationer på att länkarna kan finansieras genom brukaravgifter på samma sätt som Öresundsbron eller om man vill med mer kommersiella lösningar. Det skulle vara företagsekonomiskt lönsamt att genomföra projektet.

När de samhällsekonomiska vinsterna för projektet Oslo-Stockholm summeras visar kalkylen ett överskott – det är unikt för stora järnvägsinvesteringar. Projektet skulle bidra till en kraftfull regionförstoring och dagens nio arbetsmarknadsregioner skulle i praktiken omvandlas till tre starka arbetsmarknadsregioner med över en miljon innevånare i varje – inte bara till nytta för nodstäderna utmed stråket utan även för en stor del av dess omland. För näringslivet och oss som lever och verkar längst sträckan är bättre tillgänglighet en helt avgörande framtidsfråga. Samtliga handelskamrar från Stockholm till Mälardalen och Värmland lyfter projektets betydelse. Ett nytt grönt stråk som knyter ihop våra huvudstäder skulle generera ett stort resande både regionalt och över gränsen. Det skulle dessutom kraftigt öka möjligheterna för en hållbart resande i en tid då klimatfrågan inte kan vänta.

Vi räknar med att regeringen och Tomas Eneroth inte stänger dörren för frågan eller riskerar att rubba relationerna med vår viktigaste handelspartner och grannland. Tvärt om förväntar vi oss att man välkomnar det norska beskedet. Och att med utgångspunkt i de beslut som redan fattats i Sverige, ser att det nu finns förutsättningar att gemensamt börja jobba för en bättre förbindelse.

Vi ber inte om mycket, vi ber att regeringen ska hörsamma vad den norska regeringen säger och att en gemensam utredning tillsätts tillsammans med vårt grannland. Och vi förväntar oss nu ett tydligt besked från infrastrukturministern och den svenska regeringen. Vi har en unik möjlighet nu.

Andreas Svahn, regionstyrelsens ordförande Region Örebro län

Denise Norström, regionstyrelsens ordförande Region Västmanland

Fredrik Larsson, regionstyrelsens ordförande Region Värmland

Irene Svenonius, finansregionråd, Region Stockholm

Kenneth Handberg, kommunstyrelsens ordförande, Örebro kommun

Per-Samuel Nisser, kommunstyrelsens ordförande, Karlstad kommun

Staffan Jansson, kommunstyrelsens ordförande, Västerås stad